

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

ІСТОРИОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Випуск 21

КИЇВ – 2011

УДК 930.1 (477)
ББК 63.2 (4Укр)

Затверджено до друку Вченою радою Інституту історії України НАН України,
протокол № 11 від 23 грудня 2010 р.

Історіографічні дослідження в Україні / Голова редколегії
В.А.Смолій; відп. ред. О.А.Удод. – К.: НАН України. Інститут історії
України, 2011. – Вип. 21. – 376 с.

Висвітлюються актуальні питання української історіографії, зокрема з теорії, методології й історії історичної науки, біоісторіографії, проблемної історіографії та ін. Розглядаються наукова спадщина та історичні погляди відомих учених і діячів, у т.ч. О.Апанович, М.Драгоманова, Л.Окнішевича та ін.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто цікавиться українською історіографією.

Редакційна колегія: д.і.н., академік НАН України В.А.Смолій (голова), д.і.н. О.А.Удод (відп. редактор), д.і.н. Д.С.Вирський, д.і.н. І.Н.Войцехівська, член-кореспондент НАН України, д.і.н. В.М.Даниленко, д.і.н. М.Ф.Дмитрієнко, д.і.н. Я.С.Калакура, член-кореспондент НАН України, д.і.н. В.Ф.Колесник, д.і.н. І.І.Колесник, д.і.н. В.В.Кравченко, д.і.н. С.В.Кульчицький, д.і.н. В.В.Масненко, д.і.н. Ю.А.Пінчук, член-кореспондент НАН України, д.і.н. О.П.Резніт, к.і.н. О.В.Ясь (відп. секретар).

Рецензенти: І.В.Верба, доктор історичних наук, професор,
Л.А.Дубровіна, доктор історичних наук, професор,
член-кореспондент НАН України,
С.А.Леп'явко, доктор історичних наук, професор.

Переклад та редакція анотацій англійською мовою к.і.н. В.С.Горака.

Автори вміщених статей та матеріалів висловлюють свою власну думку, що не обов'язково збігається з поглядами членів редколегії, і несуть відповідальність за достовірність наведених фактів та відомостей.

У разі передруку узгодження з редколегією обов'язкове.

Видання внесено Вищою Атестаційною Комісією України до переліку фахових видань України з історичної науки (постанова президії ВАК України від 09.06.1999 р. № 1-05/7).

© Інститут історії України НАН України
© Автори

Свідцтво про держреєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ, № 6931 від 04.02.2003

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ

- Олена Богдашина.* До питання про національну ідентифікацію істориків України другої половини ХІХ – початку ХХ ст. 6
- Олексій Ясь.* Циклічні візії історії в рецепції Лева Окіншевича 22

ІСТОРІЯ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

- Всеволод Чеканов.* Візантиністка в Київському університеті в другій половині ХІХ – на початку ХХ ст.: «недорозвинена школа» чи «окремий варіант розвитку»? 46
- Олександр Музичко.* Південноукраїнські історики та російська академічна еліта: етапи та напрямки співпраці у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. 56

БІОІСТОРІОГРАФІЯ

- Валентин Гарнага.* Царський і республіканський Рим в антикознавчих дослідженнях М.П. Драгоманова 86
- Андрій Гурбик.* Проблема виникнення Запорозької Січі в працях О.М. Апанович 103

ПРОБЛЕМНА ІСТОРІОГРАФІЯ

- Тетяна Гошко.* Штрихи до сучасної українська історіографії історії міст на магдебурзькому праві в Україні 124
- Євген Луняк.* Еволюція історичних уявлень про Україну в середньовічній Франції до середини ХVІІ ст. 166
- Ярослав Федорук.* Аналізи текстів Віленського договору 1656 року в історіографії 190
- Володимир Молчанов.* Життєзабезпечення населення України за часів П. Куліша 211
- Вадим Бондар.* Аграрно-селянське питання другої половини ХІХ – початку ХХ ст. в радянській історіографії 238
- Юрій Кудінов.* Чи була концепція «Велика ідея гетьмана І.Мазепи»
Олени Апанович тотожною поглядам у напрацюваннях

недіаспорних дослідників США (1859–2004)?	258
<i>Оксана Міхесва</i> . Девіантна поведінка радянського населення в світлі наукової літератури та джерел 1920-х років	278
<i>Ірина Терлецька</i> . Російська історіографія сталінських репресій (кінець 1980-х – 2000-х рр.)	297
<i>Світлана Батуріна</i> . До питання про представлення української історії в дидактичній літературі Російської Федерації	315

ДЖЕРЕЛА З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

«Зрадники мені не подобаються»: Аудіоінтерв'ю <i>Юрія Зайцева</i> з <i>Оленою Апанович</i> (28 серпня 1996 року)	336
Про авторів	369
Анотації – Annotations	371